

BORASDÁVDDA ČIELGGADANÁIGODAT
Pasieantadiedut

IS-0466
samisk

**Čielggadeapmi go várohuvvo
ahte lea geahpesborasdávda**

Don leat čujuhuvvon čielggadeapmái spesialistadea rvvašvuodabálvalussii go várohuvvo ahte dus sáhttá leat borasdávda. Dássážii dat lea duše juoga mii várohuvvo. Eanaš pasieanttaide duoðaštuvvo ahte várohus ii doallan deaivása manjá go leat dárkilit iskkaduvvon, nu go don ge galggat dál.

Don leat čujuhuvvon geahpesborasdávda čielggadeapmái (Pakkeforløp for lungekreft). Borasdávda čielggadanáigodat galgá addit einnstahttivuoda ja oadjebasvuoda pasieanttaide ja oapmahačaide ja lea našunála standardiserejuvvon geavat mas lea fágalaš vuodðu. Ulbmil lea dagahit ahte sáddá johtilis čielggadeapmi ja álgaheapmi divšsus, ja garvit dárbbašmeahttun vuordináiggi nu ahte čielggadeapmi sáddá nu einnstahttit ja lea nu unnán noaðdin dutnje go vejolaš.

Cielggadanáigodat čilge maiddá man galle beaivvi dat iešguðetge oasit čielggadeamis berrejít váldit. Cielggadanáiggit leat norbman, eai rihkkumeahttun gáibádusat. Muhttin pasieanttaide leat dálkkasláš sivat dasa ahte čielggadanáigodat válðá guhkit dahje oanehat áiggi go dat mii čuožžu našunála čielggadanáigodagas.

• Čielggadeapmi go várohuvvo ahte lea borasdávda
Ulbmil čielggademiin ja iskkademiiguin maid čáda don galggat dálmannat lea duoðaštít ahte dus lea dahje ii leat borasdávda.

Sáhttá maiddá geavvat ahte don čujuhuvvot viidásat eará buozalmasuoda čielggadeapmái. Jus čielggadeapmi čájeha ahte dus lea borasdávda, de oaččut dieđuid vejolaš divšsu birra ja mii dáhpáhuvvá viidásat.

Buot buohcciviesuin mat čielggadit ja dikšut borasdávda galget leat sierra čielggadeami koordináhatorat geat ráhkkanahttet du čielggadanáigodaga, dan bokte ahte diŋgojít diimmuid iešguðetge iskkademiide ja iskosiidda maid don fertet váldit. Sáhtát váldit oktavuoda čielggadeami koordináhoriin praktikhalaš jearaldagainguin čielggadeami, diimmuid ja sullasaš ássiid ektui. Cielggadeami koordináhitor lea dávjá buohccividšár, muhto sus sáhttá maiddá leat eará duogáš.

Lea álo doavttir guhte vástida dálkkasláš jearaldagaide.

Galggat oažžut diehtit makkár iskkadeamit leat guoskevaččat dutnje, ja goas dat iešguðetge iskkadeamit dahje iskosat galget dahkkot.

• Čielggadandásit

Dábálaččat lea čielggadeapmi dahkojuvvon 28 beaivvis. Muhtomin ádjána guhkit dálkkasláš sivaid dihte. Dát lea dat áigi mii lea dan rájes go buohccivissu lea ožzon čujuhusa fástadoaktáris dassá čielggadeapmi lea loahpahuvvon ja lea duoðaštuvvon ahte dus lea dahje ii leat borasdávda, dahje leat ožzon diagnosa ja lea mearriduvvon makkár divšsu galggat oažžut. Áiggit leat čálojuvvon našunála geahpesborasdávda čielggadanáigodahkii.

lešguðet dásit čielggadeamis ja divšsus	Komentárat	Ávžžuhuvvo ovdal:
Dássi 1: Áigi mii lea dan rájes go buohccivissu oažžu čujuhusa dassá don boadát buohccivissui vuosttaš háve	Čielggadeami koordináhitor fuolaha ahte dutnje biddjojuvvojít dat diimmut mat dus galget leat čielggadeamis.	7 kaleandarbeaivvi
Dássi 2: Áigi mii lea dan rájes go boadát buohccivissui vuosttaš háve dassá čielggadeapmi lea loahpahuvvon	Dán áigodagas dahkojuvvojít iskkadeamit dus čielggadan dihte ahte leago dus borasdávda vai ii. Go várohuvvo ahte lea borasdávda válðo dávjá iskkadeapmi sodjilis bohcciin masa lea kámera biddjojuvvon geahččai, dan stivrejít vulos gie-hkira čáda, nu gohčoduvvon bronkoskopijja. Váldojuvvojít maiddá seallaiskosat bidjan dihte diagnosa. Sáhtá maid leat dárku eará iskkademíide. Go bohtosat iskkademiin ja iskosiin leat gárvásat, de dábálepmissit sáhttá duoðaštuvvot ahte leago dus borasdávda vai ii. Váldojuvvo mear-rádus diagnosa birra. Jus dus ii leat borasdávda, de loahpahuvvo čielggadanáigodat.	21 kaleandarbeaivvi
Dássi 3: Áigi dan rájes go lea duoðaštuvvon ahte dus lea borasdávda dassá dikšu álgahuvvo.	Jus dus lea borasdávda, de dál plánejuvvo makkár dikšu dutnje lea buoremus. Mearrádus makkár divšsu don galggat oažžut dahko ovttas duinna, dábálaččat lea árvvoštallan man fágairdrast-tildeaddji team-čoahkkin lea dahkan mii lea vuodðun dasa. Geahpesborasdávda dikšojuvvo operašuvnnain, suonjardivšsuin dahje seal-lamirkkuin, dušše ovttain dikšovugiin dahje moadde dikšovuogi lotnolagaid.	Operašuvdna Dálkkasláš dikšu Suonjardikšu 14 kaleandarbeaivvi 7 kaleandarbeaivvi 14 kaleandarbeaivvi

Pasieanttat geain lea geahpesborasdávda sahttet dábálepmosit álggahit divšsu ovdal 35 - 42 kaleandarbeaivvi leat gollan dan rájes go buohcciviessu lea ožzon čujuhusa. Muhtumiidda ádjána guhkit, dálkkaslaš sivaid dihte. Du doavtir galgá addit dutnje dieduid dan birra man sahtát vuordit, ja addit eanet dieduid du cielggadanáigodaga birra.

Don gávnnat eanet dieduid siiddus helsenorge.no/lungekreft. Buohcciviesus gos čielggaduvvot leat maiddá diedut iežaset ruovttusiiddus.

Notáhtat